

## **Co to są nienależnie pobrane świadczenia?**

**Świadczenia pobrane nienależnie to takie, które zostały wypłacone, mimo iż nie przysługują i najczęściej dotyczą tych świadczeń, w których obowiązuje kryterium dochodowe.**

Prawo do danego świadczenia ustala się na okres świadczeniowy. Jeśli jednak w trakcie trwania tego okresu wydarzy się coś, przez co wnioskodawca utraci prawo do świadczenia, zostaje ono odebrane. Może to być spowodowane podjęciem pracy i uzyskaniem dochodu, czy zmianą pracodawcy i uzyskaniem wyższego niż dotąd dochodu, jeśli prowadzi do przekroczenia progu kryterium dochodowego, a w konsekwencji powoduje utratę prawa do świadczenia.

Aby nie pobierać świadczenia, które się nie należy, trzeba pamiętać, by zgłaszać wszelkie zmiany mające wpływ na prawo do świadczenia zaraz po ich zaistnieniu.

Konieczne należy zgłosić uzyskanie lub utratę dochodu przez członka rodziny, zmianę liczby członków rodziny, umieszczenie członka rodziny w placówce zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej, wyjazd członka rodziny za granicę Rzeczypospolitej Polskiej, zmianę miejsca zamieszkania.

Za nienależnie pobrane świadczenia uznaje się najczęściej te świadczenia, które zostały wypłacone pomimo utraty prawa do świadczenia np. z powodu podjęcia zatrudnienia i uzyskania dochodu, co spowodowało przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do pobierania danego świadczenia; z powodu umieszczenia dziecka w instytucji zapew-

niającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej, czy też z powodu wyjazdu członka rodziny za granicę. Jeśli nie ma się pewności, jaka okoliczność ma wpływ na prawo do świadczenia, a jaka nie, należy skontaktować się z pracownikiem Krakowskiego Centrum Świadczeń za pośrednictwem poczty elektronicznej: [so.umk@um.krakow.pl](mailto:so.umk@um.krakow.pl), telefonicznie lub osobiście.

Zmiany sytuacji dochodowej i inne zmiany, które mogą mieć wpływ na prawo do świadczenia, należy zgłosić niezwłocznie, najpóźniej w ciągu miesiąca od podjęcia zatrudnienia. Warto poinformować o podjęciu zatrudnienia lub przedłożyć w Urzędzie kopię umowy, na podstawie której podjęto zatrudnienie, lub oświadczenie o podjęciu zatrudnienia. Dokumenty można też przesłać pocztą.

#### **Przykład 1:**

Panu Rafałowi przyznano świadczenie od 01.10.2017 r. do 30.09.2018 r. W styczniu 2018 r. żona Pana Rafała podjęła zatrudnienie i za luty 2018 r. uzyskała na tyle wysoki dochód, że rodzina przekroczyła próg dochodowy na osobę. Pan Rafał w dniu 28.02.2018 r. zgłosił to do Urzędu i od 01.03.2018 r. uchylono mu decyzję przyznającą świadczenie. Pan Rafał nie pobrał świadczeń nienależnie. Z dniem 10 kwietnia 2018 r. żona zrezygnowała z pracy, a tym samym utraciła dochód. W maju 2018 r. Pan Rafał składa nowy wniosek. Po uwzględnieniu utraty dochodu żony, rodzina Pana Rafała spełnia kryterium dochodowe i Panu Rafałowi zostaje przyznane świadczenie na okres od 01.05.2018 r. do 30.09.2018 r.

#### **Przykład 2:**

Pan Jan pobiera świadczenie na córkę Agnieszkę. W dniu 16.01.2018 r. córka Agnieszka zostaje umieszczona w placówce zapewniającej całodobowe pełne nieodpłatne utrzymanie. Pan Jan zgłasza ten fakt dopiero 1 marca 2018 r.

Jako że świadczenie w na córkę Agnieszkę za luty 2018 r. zostało wypłacone, a nie przysługiwało, jest to świadczenie nienależnie pobrane i Pan Jan będzie zobowiązany do jego zwrotu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi do dnia spłaty.

**Zachęcamy do zapoznania się z każdą otrzymaną decyzją przyznającą świadczenia, gdyż zawiera ona informacje, które należy zgłosić w trakcie pobierania danego świadczenia.**

Przypominamy, że osoba, która nienależnie pobrała świadczenia jest zobowiązana do ich zwrotu. Od kwot nienależnie pobranych naliczane są odsetki ustawowe za opóźnienie. Nienależnie pobrane świadczenia należy zwrócić:

- na numer rachunku bankowego Urzędu Miasta Krakowa wskazany w decyzji zobowiązującej do zwrotu
- w kasie placówki Banku PKO BP

Jeśli aktualnie otrzymują Państwo świadczenia (np. świadczenie wychowawcze), Urząd może potrącić kwotę nienależnie pobranego świadczenia z bieżąco wypłacanych świadczeń. Jeśli zgodnie z decyzją zostali Państwo zobowiązani do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, dokonując zwrotu należy wpłacić kwotę nienależnie pobranych świadczeń powiększoną odpowiednio o odsetki zgodnie z dołączoną do decyzji tabelą informującą o wysokości odsetek na dany dzień. Ustawowe odsetki za opóźnienie wynoszą obecnie 9,75% w skali roku. Istnieje możliwość rozłożenia spłaty nienależnie pobranych świadczeń na indywidualnie dostosowane raty. Jeżeli sytuacja rodziny całkowicie uniemożliwia spłatę, nawet w dostosowanych do sytuacji materialnej ratach, mogą Państwo

zwrócić się z prośbą o umorzenie należności. Należy jednak mieć na uwadze fakt, iż w takiej sytuacji przeprowadzone zostanie odrębne postępowanie, badające sytuację życiową i materialną rodziny, a umorzenie należności dopuszczalne jest wyjątkowo i tylko wtedy, gdy zachodzą ku temu uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny.

**Przykład:**

Pani Monika została zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego w kwocie 700,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi do dnia spłaty. Pani Monika przekracza kryterium dochodowe i nie otrzymuje już świadczenia rodzinnego, ale pobiera 800+. W związku z tym kwota nienależnie pobranego świadczenia jest potrącana z bieżąco wypłacanych świadczeń. Pani Monika zwróciła się z prośbą, by jednorazowo potrącać jej nie więcej niż 200,00 zł. Otrzymała harmonogram, w którym Urząd poinformował, że w kwietniu nastąpi potrącenie 200,00 zł, w maju – 200,00 zł, w czerwcu – 200,00 zł, a w lipcu – 110,00 zł. Daje to w sumie kwotę 710,00 zł, w tym 700,00 zł należności głównej i 10,00 zł ustawowych odsetek liczonych do dnia spłaty.

**Szczegółowe informacje dotyczące  
nienależnych świadczeń znajdują się na stronie  
[www.sprawypoleczne.krakow.pl](http://www.sprawypoleczne.krakow.pl)**